

**ZŠ A MONTESSORI MŠ PRACHATICE,
NÁRODNÍ 1018,**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání**

*„Celé neuvědomělé snažení dítěte směřuje k tomu, aby se uvolněním od dospělého
a osamostatněním rozvinulo v svobodnou osobnost.“*

Maria Montessori

I. OBSAH DOKUMENTU

Identifikační údaje o škole

Obecná charakteristika školy

Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

Psychosociální podmínky

Časová organizace

Materiální vybavení

Životospráva a stravování dětí v MŠ

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Plán pedagogické podpory (PLPP)
2. Individuální vzdělávací plán (IVP)
3. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
5. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
6. Zápis k předškolnímu vzdělávání
7. Práce dětí v povinně předškolním ročníku
8. Domácí vzdělávání dětí

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah

Evaluační systém

II. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název: ZŠ a Montessori MŠ Prachatice

Adresa: Národní 1018, 383 01 Prachatice

Webové stránky: www.narodka.cz

Právní forma: Škola s právní subjektivitou, příspěvková organizace

IČ: 00 583 278

Zřizovatel školy: Město Prachatice

Ředitelka školy: Mgr. Hana Bolková, tel. 388 385 927, 724 206 310, bolkova@narodka.cz

Číslo jednací: ZSN 96/2025

Zástupkyně pro Montessori MŠ: Eva Rajtmajrová, tel. 777 609 436,

e mail: rajtmajeovaev@narodka.cz

Platnost dokumentu: od 1. dubna 2022

III. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Montessori patří pod **Základní školu a Montessori mateřskou školu Prachatice**. Budova školy je rozdělena na první a druhý stupeň běžné výuky a Montessori třídy, které mají k dispozici jen část vlastní pavilon budovy. O tyto prostory se dělí Montessori třídy (1.- 9. třída) s Montessori Mateřskou školou a Montessori Klubem.

Montessori Mateřská škola zahájila svůj provoz 1.dubna 2022 jako státní mateřská škola zařazená do rejstříku škol. Historie předškolního Montessori vzdělávání v Prachaticích má však hlubší kořeny, které sahají až do roku 2001. Od té doby si forma předškolního Montessori vzdělávání prošla velkým vývojem koncepce, systémového nastavení až po prostory.

Mateřská škola si zakládá na věkové heterogenitě, která podporuje spolupráci dětí. Program je zaměřen na nastavení optimálního přístupu pro každé dítě, který vychází z pedagogického konceptu Marie Montessori. Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola je připravena vyjít vstříc potřebám dětí se specifickými vzdělávacími potřebami formou inkluzivního vzdělávání.

▪ **Úplnost a velikost školy**

- Prostředí školy je připraveno pro práci dětí v předškolním věku od 3 let.
- Děti pracují v jedné věkově smíšené skupině.
- Kapacita školy je 20 dětí ve třídě.

▪ **Vybavení školy**

- Mateřská škola má samostatný vstupní vchod do budovy a šatny mateřské školy. Z šatny je schodištěm a chodbou vstup do umývárny, samotné třídy a místnosti sloužící pro odpočinek dětí.

- V mateřské škole jsou tyto prostory: šatna pro uložení obuvi, oblečení a informační nástěnka pro rodiče; prostorná třída pro výchovně vzdělávací činnost se vstupem na školní pozemek, kde je polytechnický koutek a prostory pro venkovní hračky a zahradní náčiní; hygienické zázemí podle hygienické normy; místnost k relaxaci a odpočinku dětí „spinkárna“, která je vybavena matracemi.
- Prostor třídy je pro práci dětí vybaven policemi, stolky a židlemi podle ergonomické normy a potřeb dětí. Podlaha třídy je pokryta z části omyvatelnou krytinou (lino) a z části kobercem.
- Připravené prostředí ve třídě zahrnuje pomůcky pro věkovou heterogenitu dětí. Interiér třídy je vybaven Montessori pomůckami a materiály pro všechny výchovně vzdělávací oblasti, které se postupně dovybavují a aktualizují, podporují samostatnost dětí, rozvojemné a hrubé motoriky: praktický život a pracovní činnosti, smyslová výchova, matematické myšlení, výchovně-vzdělávací tematické oblasti, pro výtvarné a hudební činnosti, linie jako vyhrazený prostor pro řízený pohyb. Preferujeme pomůcky z přírodních materiálů a opravdu reálné prostředí a skutečné činnosti. Tyto pomůcky mají v rámci třídy své stálé místo v policích, které jsou otevřené, aby přístup k pomůckám byl dostupný pro všechny věkové kategorie vč. dětí se speciálními potřebami. Dbáme na pestrost a bezpečnost.
- V místnosti s jídelnou je funkční kuchyňská linka vybavená nádobím a kuchyňskými nástroji a spotřebiči, aby se mohly děti trénovat v dovednosti sebeobsluhy při stravování. Strava je plnohodnotná a vyvážená většinou z bio potravin a děti se částečně podílejí na přípravě svačín. Děti mají svačiny průběžné, tzn., že dopoledne a odpoledne je vyhrazen časový blok, kdy se každé dítě může obsloužit a najíst se v době, kdy má hlad. Zároveň se dohlíží na to, aby se každé dítě nasvačilo a dodržovalo pitný režim. Děti mají celý den k dispozici vodu a čaj. Čas oběda je daný a stravování probíhá ve školní jídelně. Jídelníček svačín i obědů je vyvěšen v šatně na nástěnce mateřské školy.
- Prostorné chodby jsou využívány pro volný pohyb dětí, ale také jako galerie jejich výtvorů, a jako jeden z informačních kanálů mezi rodiči a školou. Jsou zde velké skříně, sloužící jako sklad materiálu pro pedagogický sbor a úložné prostory pro ložní prádlo a lehátka, a knihovna. Nezanedbatelným významem chodeb je výukový prostor, který svou funkcí rozšiřuje prostor třídy. Na chodbě se děti řídí speciálními pravidly, která si vytvoří s pedagogy na začátku školního roku.

- Hygienické zázemí pro děti je připraveno podle hygienických norem jako společná umývárna, WC a sprchový kout. Hygienické zázemí pro pedagogy je k dispozici v prostorách chodby.
- K Základní škole a Montessori mateřské škole přináležejí **rozsáhlá oplocená zahrada**. Část této zahrady byla vlastní činností pedagogů, rodičovské komunity a dětí přírodně (rok 2016) zrekonstruována a přizpůsobena venkovním aktivitám pro děti předškolního věku s environmentálními prvky. V zahradě mohou děti využívat pískoviště, skluzavku a lanový park, pochozí kmeny, umělý kopec s průlezovou rourou a další. Nachází se zde vzrostlé stromy poskytující stín i zatravněný prostor pro volnou hru dětí. Součástí vzdělávání a rozvíjení uvědomění koloběhu v přírodě jsou záhony s jedlými rostlinami a ovocné keře. Za příznivého počasí zde mohou děti trávit čas v rámci celodenního vzdělávání, neboť vstup na zahradu tvoří samostatný vchod přímo ze třídy a venkovní pergola s polytechnickým koutkem.

▪ **Personální a pedagogické zajištění**

- Základem pedagogického týmu jsou kvalifikovaní učitelé s formální kvalifikací podle školského zákona a dalším vzděláváním v oblasti Montessori pedagogiky. Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na vzdělávacích akcích a konferencích, akreditovaných kurzech, náslechy v jiných mateřských školách.
- Na provozu školy se dále podílí pracovnice na úklid.

▪ **Spolupráce s rodiči**

- Spolupráce je vnímána jako důležitá součást pozitivního klima třídy. Partnerský přístup k rodičům tvoří opodstatněnou roli ve vývoji dětí.
- Všichni v mateřské škole si zakládají na srdečném osobním přístupu k rodině každého dítěte a snaží se o **navázání oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu** a ochoty spolupracovat. Rodiče se po domluvě mohou účastnit pozorování v mateřské škole.
- V prvních dnech školního roku dostávají rodiče písemnou formou, (Průvodce pro rodiče), důležité informace týkající se organizace školního roku, termíny prázdnin, telefonická spojení, seznam doporučeného vybavení dětí do MŠ.
- Během školního roku vypisujeme dva termíny individuálních schůzek, na kterých se v soukromí hovoří o vývoji, spokojenosti a potřebách dítěte.

- Na společných setkáních jsou rodiče informováni o obecném dění ve škole a organizaci vzdělávání. Mohou se volně vyjádřit k programu školy a navrhnout změny či zlepšení.
- Plánujeme společné programy pro děti a rodiče v mimoškolním čase, cílem je vytvářet **příjemné vztahy s rodinami na základě společných zážitků a důvěry** v rámci školního prostředí.
- Nabízíme přednášky pro veřejnost v oblasti vzdělávání dětí a kontaktujeme rodiče s odborníky v pedagogické, sociální a psychologické oblasti.

IV. Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

- Mateřská škola Montessori disponuje odpovídajícími **prostory dostatečné velikosti, které jsou díky velkému množství oken světlé a vzdušné.**
- Mateřská škola prošla povinnou kolaudací, tudíž splňuje veškeré hygienické, stavební a požární nároky pro denní pobyt dětí. Dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek dětí, didaktické pomůcky a další vybavení splňují veškeré požadavky pro bezpečnost, pohodlí a optimální vývoj dětí.

Psychosociální podmínky

- Třída se skládá z věkově různých skupin dětí. Tuto heterogenitu považujeme za prospěšnou s ohledem na vzájemnou spolupráci. Děti se přirozeně učí dovednostem jako je naslouchání, oceňování druhých, podělení se, ale i si o pomoc bez studu požádat či ji druhému nabídnout. Mezi dětmi navzájem panuje respektující přístup, neboť dítě dokáže vidět a vnímat určitou věc i z perspektivy druhých. Tyto naučené schopnosti děti ve třídě učí samostatnosti bez větší podpory pedagoga a soudržnosti, kdy i příchod nového spolužáka bez znalostí pravidel třídy není pro děti žádnou obtíží. S jeho adaptací mu dokážou pomoci samostatně.
- Mateřská škola Montessori respektuje tzv. senzitivní období dítěte, která jsou nejcitlivější právě v předškolním věku. Každé dítě se snaží uspokojovat ty potřeby, rozvíjet tu část osobnosti, které nevědomě touží být uspokojovány a utvářeny. Dítě si tak

vybírání didaktické pomůcky, kterými dosahuje svého záměru. K tomu dopomáhá připravené prostředí a učitel.

- Pro naši třídu jsou charakteristická jasná pravidla. Tato pravidla však neomezují jedince v jeho svobodě. Jedná se o pravidla, často navíc zvolená v koordinaci se samotnými dětmi na počátku školního roku, která mají dítěti vytvořit bezpečný prostor k objevování reality. Hranice jsou tak důležitým faktorem i pro nalezení vnitřní sebekontroly. Učí ho dobrým způsobům a slušnému chování. Základním pravidlem podporující tento princip je neomezování práv a prostoru druhých. Porušování a respektování pravidel projednáváme adekvátním způsobem společně s dětmi tak, aby je dokázaly pochopit a učily se vědomě podle nich řídit své jednání.
- Dodržujeme organizaci a harmonogram dne i týdne.
- Základním právem naší třídy je právo na svobodu a samostatnost. Naše školka se řídí heslem Marie Montessori „*Pomoz mi, abych to dokázal sám*“. V praxi to znamená, že si dítě samostatně vybírá aktivitu na základě vlastní motivace (viz. senzitivní období), ne za účelem příkazu, a na této aktivitě i samostatně pracuje. Učitel ukázkou práce vymezuje pravidla a podněcuje dítě k další aktivitě. Potom sleduje práci dětí a jeho další rozvoj. Důležitá je pro nás samostatná práce dětí, radost z jejich objevování a experimentování.
- Nevyvíjíme žádný nátlak na výkon, ani nepodporujeme soutěžní prostředí. Učitel plně respektuje individualitu jednotlivých dětí. Učí dítě zodpovědnosti za své chování a přijmout důsledky svých činů.
- Jsou pro nás důležité přátelské vztahy mezi učiteli, dětmi a rodiči. Chceme vytvářet bezpečné prostředí pro všechny děti v oblasti vztahů. Každý den začíná a končí podáním ruky. Děti mají možnost oslovovat učitele křestním jménem.
- Snažíme se utvářet přátelské vztahy s rodiči dětí. Spolupráce, otevřenost prostředí a vstřícnost v rámci pravidel a organizace MŠ.
- Dbáme na včasné projednání obtíží dětí s rodiči a společné hledání podpory pro dítě.

Časová organizace

- Poskytujeme dětem min. dvě hodiny volné práce denně pro podporu jejich koncentrace na práci a učení. Tomu je také přizpůsoben harmonogram dne. Dále je pro nás důležité poskytnout dětem dostatek času na dokončení práce dle individuálních potřeb dětí.
- Provoz Mateřské školy Montessori je od 7 hodin do 16:00 hodin. Režim dne je stanovený. Časy je ovšem potřeba brát orientačně s ohledem na dění ve třídě.
- **Režim a organizace dne:**

- Ranní blok volné práce – činnosti praktického života, práce se smyslovým, jazykovým a matematickým materiálem, tematicky zaměřené nabídky činností, spolupráce s anglicky mluvící průvodkyní, tvořivé (výtvarné) a hudební aktivity, dopolední svačina
 - Společná pohybová aktivita
 - Komunitní setkání na elipse pro rozvoj komunikace, podporu sociální soudržnosti mezi dětmi, představení aktuálních témat
 - Pobyť dětí venku
 - Oběd a vymezený čas na odchod dětí před odpoledním programem
 - Relaxační část – odpočinek dětí, četba dětem, činnosti s předškoláky ve třídě
 - Odpolední blok volné práce – pokračování v dopoledních činnostech a výběr činností dětmi, odpolední svačina, pobyt venku v příznivém počasí
 - Odchod dětí ze školky dle potřeb rodičů
- Děti přicházejí do MŠ podle potřeby rodičů v čase stanovené vnitřním řádem mateřské školy pro daný školní rok. Podporujeme samostatné převlékání dětí v šatně.
 - Ve třídě si děti vybírají činnosti podle svého zájmu nebo využívají nabídky průvodkyň.
 - V MŠ je na celý dopolední program zajištěno souběžné působení dvou učitelek. V této době probíhá blok volné práce dětí s výběrem aktivit z připraveného prostředí, vzájemné interakce dětí, prezentace nových činností jednotlivým dětem, řízená činnost, svačina, pobyt venku, oběd.
 - Setkáváme se společně s dětmi na elipse, která slouží k rovnocennému postavení dětí, společnému sdílení či diskusi, pravidelným rituálům a komunikačním cvičením. Její linie slouží také pro pohybové cvičení. Toto cvičení je velmi fyzicky a psychicky náročné. Dítě se díky němu učí rovnováze, klidu, harmonii, ale i koncentraci pozornosti.
 - Ve volném čase je dítěti dán prostor pro uspokojování vlastních potřeb formou objevování, experimentování a práci s didaktickými pomůckami. Dítě se svobodně může rozhodnout, zda zvolí práci ve třídě či na zahradě, kde je zajištěn kvalifikovaný dozor.
 - Pobyt venku probíhá každý den za každého počasí, kromě venkovních extrémních podmínek (silný déšť, mráz). Program venku směřuje ke smyslovému vnímání, poznávání přírody v jednotlivých ročních obdobích, praktickým a pohybovým činnostem, orientaci v nejbližším okolí, volné hře. Pro pobyt venku volíme tato místa: přírodní zahrada na pozemku školy, veřejné dětské hřiště, další okolí školy (louky, lesy). Jeden den v týdnu je venku strávené celé dopoledne. Navíc mají děti k dispozici

venkovní terasu a přírodní zahradu, kde mohou dobrovolně trávit svůj čas v rámci výuky. Vstup sem je přímo z prostor třídy.

- Oběd a svačiny jsou pevně stanovené (viz. životospráva).
- Po obědě všechny děti odcházejí do samostatné místnosti, která slouží pouze pro odpočinek dětí. Je tak pevně rozdělen prostor pro práci a odpočinek. Děti odpočívají na molitanových matracích – děti se zapojují do přípravy svého lůžka, každé má své vlastní označené ložní povlečení. Pravidelným rituálem je zpěv, četba pohádek a příběhů z dětských knížek, ponecháváme také tichou část. Respektujeme různou potřebu spánku dětí. Děti jsou také vedeny ke vzájemné ohleduplnosti a pokud nemohou spát, po určité době v tichosti odcházejí do třídy.
- Dítě si vyzvedává rodič nejpozději v 16:00 hodin. Děti předáváme osobám uvedeným v dokumentu „Evidenční list dítěte“ nebo osobám, o kterých jsme předem informováni. Při předání dítěte jsou rodičům, příp. pověřené osobě, sděleny neodkladné záležitosti.
- **Režim týdne:**
 - Pravidelné opakování denního režimu
 - Společné setkání na elipse v pondělí je zaměřené na sdílení dětí k víkendovému programu s rodinou
 - Jeden den v týdnu je dopolední program zaměřen na venkovní činnosti a pohyb venku pro podporu vytrvalosti a otužování dětí, poznávání širšího okolí školy a vytváření vztahu k přírodnímu prostředí kolem nás
 - Využíváme nabídky kulturních, poznávacích a pobytových programů v okolí školy i jiných městech, jako například: návštěva výstav, muzea, knihovny, divadla, planetária exkurze pro poznávání jednotlivých profesí a povolání, cestování veřejnou dopravou, enviromentální dvoudenní pobytový program ve Vodňanech.
 - V jarních, letních a podzimních měsících se s dětmi průběžně věnujeme péči o zahradu – mulčujeme, ryjeme, sázíme, zaléváme, sledujeme růst, sbíráme plodiny a semena. Hospodaříme zde s vodou. Kompostujeme. Sledujeme přírodní procesy a změny.

Materiální vybavení

- Materiály a pomůcky vybíráme přednostně podle metodiky práce Montessori systému, postupně je dovybavujeme a aktualizujeme. Pomůcky a materiály jsou ve třídě uloženy

v otevřených policích, dostupných dětem. Pro uložení pomůcek preferujeme přírodní materiály a pomůcky, které jsou zaměřeny na jeden jev a izolaci obtížnosti. Pro ohraničení pracovního místa dítěte jsou používány pracovní koberečky na zem, podnosy a podložky na stolky. Materiály a pomůcky (kromě spotřebních materiálů) jsou ve třídě zpravidla jen jednou, děti se tak učí trpělivosti, ohleduplnosti a dovednosti domluvit se s druhým kamarádem – na pomůcku se musí počkat.

- **Pomůcky a materiály jsou uspořádány podle jednotlivých vzdělávacích oblastí:**
 - Praktický život a pracovní činnosti
 - Smyslová výchova s hudebním materiálem
 - Oblast pro rozvoj slovní zásoby a řeči s přípravou na čtení a psaní
 - Matematické pomůcky připravené na smyslové úrovni pro konkrétní znázornění množství a početních operací
 - Tematické celky obsahující nabídky činností, aktivit, pomůcky a materiály, které jsou propojeny určitým aktuálním tématem (částečně také přesahy do předchozích témat) z oblastí vědy
 - Materiály pro výtvarné a estetické činnosti
 - Polytechnický koutek s náradím a pracovním stolem na zahradě
- Ve třídě je umístěn kalendář pro denní aktualizaci času, linie pro pohybovou koordinaci, čtenářský koutek s knihovnou. Každé dítě má svůj pořadač pro ukládání rozpracované a dokončené práce. Předškoláci mají ještě navíc portfolia, která prezentují u zápisu do první třídy a zároveň si je v září s nástupem do školy odnáší, aby je mohli využít i v dalších ročnících. Místa dětí jsou označena jmény. Podle možností k zajištění vhodných podmínek se snažíme dopřát dětem pozorování a péči o domácí zvířátko.
- Dbáme na jemnou estetickou vyváženost celých prostor pro podporu koncentrace, zaměřené pozornosti dětí.

Životospráva a stravování dětí v MŠ

- V rámci Mateřské školy Montessori se snažíme o **zajištění zdravé a pestré stravy**, která odpovídá spotřebnímu koši vyhlášky 107/2005 Sb. o školním stravování.
- Na obědy využíváme prostředí školní jídelny, kde mají děti svůj kout s vhodným nábytkem pro správné stolování dětí. Dopolední i odpolední svačiny jsou podávány dětem v prostorách třídní kuchyně (jídelny). Děti se z části podílejí na jejich přípravě.
- Strava je vyvážená z hlediska hygienických předpisů a dodržování intervalů dle předpisů tzv. spotřební koš.

- Nápoje mají děti k dispozici po celý den v dostatečném množství. Jsou jim volně přístupné a mohou si vybrat ze studených či teplých neslazených nápojů.
- Respektovat individuální stravovací návyky jako např. vegetariánství lze pouze do určité míry tzn. možnost výběru dítěte z dané stravy (viz. spotřební koš). Mateřská škola není kompetentní k přípravě diet. Pokud má dítě speciální dietní omezení na základě lékařské zprávy, domlouvá se vedoucí učitelka individuálně se zákonnými zástupci dítěte možný postup.
- Děti se spolupodílí na úklidu nádobí a prostoru po společném stolování za dodržení hygienických norem a předpisů. Pracují s ergonomicky vhodným kuchyňským náčiním, vedeme je k samostatnosti v sebeobsluze při přípravě své svačiny. Děti zde díky připravenému prostředí mají prostor pro seberealizaci, výběru z připravených potravin, krájení, mazání, nalévání nápojů a polévky (učí se tak odhadnout množství, které sní. Zároveň se učí zodpovědnosti za své chování a nezávislosti na dospělé osobě.
- Řád životosprávy je vytvářen dobou podávání jídla. Je samozřejmostí, že děti nejsou nikým do jídla nuceny. Pedagogičtí pracovníci děti kladně motivují, jídlo, které děti neznají, jim nabízejí k ochutnání. V rámci dopoledního bloku mají možnost děti svačit postupně podle dokončených činností.
- V jídelně se nachází pracovní linka s funkčním dřezem, která je velikostí přizpůsobená výšce pro děti mezi třetím a šestým rokem, nádobí i kuchyňské náčiní je přehledně uloženo a označeno v kuchyňské lince.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří podmínky a prostor pro vzdělávání všech dětí. Právě při realizaci individuálního přístupu k dětem, který vychází z principů pedagogiky Marie Montessori – respektování senzitivních fází ve vývoji dítěte, polarita pozornosti, možnosti výběru, volná práce dětí a připravené prostředí – je zajištěno, že vhodné a přiměřené podmínky jsou zajištěny všem dětem s individuálními možnostmi a hranicemi.

Historie Montessori pedagogiky spadá až na počátek 20. století, kdy Maria Montessori otevřela svou první mateřskou školu, Dům dětí, určenou pro sociálně slabé.

Montessori pedagogika tak neklade rozdíly mezi jednotlivými dětmi. Plně respektuje jejich individualitu a klade důraz na svobodný rozvoj dítěte skrze samostatnou činnost. Je tedy možno říci, že vytváří podmínky jak pro děti se speciálními potřebami, tak pro vzdělávání dětí nadaných.

- Respektuje potřeby dětí.
- Otevřená třída, dostupné police, prostor.
- Nízký počet dětí ve třídě umožňuje zaměření na individualitu dítěte.

- Spolupráce s rodiči, školním psychologem a PPP Prachatice.
- Empatický přístup, přátelské a bezpečné klima.
- Spolupráce s logopedem.
- Pestrá nabídka pomůcek (rozvoj potenciálu nadaných dětí), spolupráce se školou
- Vzdělávání pedagogů.

1. Plán pedagogické podpory (PLPP)

V případě, že dítě potřebuje podpurná opatření (PO), aby mohlo dosáhnout svých vzdělávacích možností, navrhuje učitelé úpravy ve vzdělávání konkrétního dítěte s ohledem na jeho věk a tvoří plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP se tvoří v případě, že učitelé pozorují zřetelné potíže v oblastech koncentrace, paměti, plnění pokynů, motorické a verbální neobratnosti, rozvoj vnímání a řeči, nedodržování pravidel, přetrvávající plačtivost, nezáměr o kontakt s ostatními dětmi, častá nemocnost aj. Učitelé vypracovávají PLPP písemně do odpovídajícího formuláře a seznámí s ním rodiče. Na realizaci spolupracují všichni učitelé ve třídě. Vyhodnocení PLPP se děje průběžně, nejpozději do třech měsíců. V případě, že podpora prostřednictvím PLPP nestačila, požádají učitelé zákonné zástupce, aby navštívili s dítětem školské poradenské zařízení (ŠPZ), které může následně doporučit podpurná opatření 2.-5. stupně. Mateřská škola spolupracuje se školským poradenským zařízením a poskytne mu PLPP dítěte.

2. Individuální vzdělávací plán (IVP)

Učitelé vypracovávají individuální vzdělávací plán (IVP) písemně do odpovídajícího formuláře nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Jde o závazný písemný dokument, který se zpracovává pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními 2. – 5. stupně. Zákonní zástupci se s ním seznámí a dají písemný souhlas k poskytování vzdělávání dítěte podle IVP. Na realizaci spolupracují oba učitelé ve třídě. Vyhodnocení IVP se děje průběžně.

3. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, jsou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka. Jsou-li ve třídě alespoň čtyři děti v předškolním povinném vzdělávání s nedostatečnou znalostí českého jazyka, zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro

jazykovou přípravu je pak rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

4. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Děti nadané jsou takové, které vykazují ve srovnání s ostatními vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Děti s mimořádným nadáním vykazují mimořádnou úroveň vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Pro takové děti vypracovává MŠ individuální vzdělávací plán (IVP) písemně do odpovídajícího formuláře, který vychází ze závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte. Při práci s nadanými dětmi dbáme na uspokojování zájmů a potřeb těchto dětí, jediné pak se bude jejich poznání rozvíjet na úrovni odpovídající jejich možnostem. Zároveň tyto děti vedeme k tomu, aby se naučily pomáhat kamarádům, aby to, co dokáží, navíc věnovaly ve prospěch ostatních a přivykaly nejen větší samostatnosti, ale i větší odpovědnosti.

5. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podle V zájmu dětí do tří let se úzce spolupracuje s kroužkem?? Bezinka pro nejmenší, který je nedílnou součástí konceptu Montessori Prachatice. Děti v kroužku se připravují ve stejném pedagogickém stylu jen v menší početní skupině a těžší z větší pozornosti průvodkyně. Mají upravenou třídu pro své potřeby. Jistá míra samostatnosti (sebeobsluha při jídle, na toaletě a při oblékání) a autoregulace (např. schopnost počkat s okamžitým uspokojením, řídit se pravidly apod.).

- Mateřská škola Montessori velmi úzce spolupracuje se základní školou v oblasti digitálních technologií. Aby třída mateřské školy nemusela být vybavena těmito elektronickými přístroji, využívá vybavení školy. Toto řešení považujeme za efektivní s ohledem na případnou návaznost při přechodu z mateřské školy do školy základní. Děti si mapují a poznávají prostředí školy. Při nástupu do školy nepocítují strach ani úzkost, protože prostředí i pedagogy, ale i potřebná pravidla dobře znají a přirozeně je přijímají

za své. Setkávají se při tom i se školáky, se kterými mohou spolupracovat na určitých projektech nebo se jen s nimi běžně potkávat na různých akcích. Dostává se jim tak komplexní zapojování do společnosti okolo sebe a socializace v prostředí. Děti nejen z mateřské školy, ale i ze školy základní na tento systém dobře reagují. Je vidět vzájemné učení respektu, ohleduplnosti a empatie.

6. Zápis k předškolnímu vzdělávání

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná vždy v období od 2. do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka školy a v dostatečném předstihu zveřejní na webových stránkách školy, nástěnce MŠ.

Zápis provádí zástupkyně pro Montessori záležitosti za přítomnosti ředitelky, která rozhoduje o umístění dětí do MŠ. Při rozhodování o přijetí se ředitelka školy opírá o kritéria přijímání do MŠ, která zveřejňuje před termínem zápisu. Při zápisu rodiče vyplňují žádost a přihlášku k předškolnímu vzdělávání, oba dokumenty jsou volně ke stažení na webu školy. Přítomnost dítěte u zápisu je vhodná. Do měsíce vydává ředitelka školy rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Před nástupem dítěte do MŠ přinesou rodiče vyplněný evidenční list.

Pro děti, které dosáhnou věku pěti let (do 31. srpna) je od 1. září 2017 předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením. Zákonný zástupce nemusí dokládat u dětí, pro které je vzdělávání povinné, že se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním.

7. Práce dětí v povinně předškolním ročníku

Poslední školní rok před nástupem do školy se zaměřujeme na systematické sledování pokroků dětí v předškolní přípravě v oblasti řeči, komunikace a jazyka, předmatematických dovedností a přehledu informačních témat z jednotlivých tematických oblastí. Dále sledujeme vývoj dítěte v samostatnosti, zodpovědnosti za dílčí přiměřené úkoly na úrovni praktických činností, úroveň koncentrace a vůle v dokončování činností, schopnost respektovat pravidla komunikace a chování. Dále o pokroku vedeme pedagogické záznamy.

Případné nestandardní projevy a obtíže dítěte konzultujeme s rodiči, hledáme společně s nimi podpůrná opatření ve prospěch dítěte a v případě potřeby doporučujeme rodičům konzultace s odborníky v pedagogicko-psychologické poradně.

8. Domácí vzdělávání dětí

Domácí vzdělávání předpokládá schopnost rodičů zajistit doma podnětné prostředí a vést dítě k činnostem, které vycházejí z charakteristiky a obsahu našeho ŠVP. Dále předpokládáme ochotu rodičů spolupracovat a komunikovat s mateřskou školou. Dále je třeba podle zákona zúčastnit se s dítětem ověření dovedností v prostorách mateřské školy termínu stanoveném vedením školy.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Filosofie školy:

„Děti jsou silou, která může svět změnit k lepšímu, protože jednou budou dospělí, kteří budou rozhodovat a mohou tedy věci dělat lépe a jinak.“

Maria Montessori

Cíl naší mateřské školy:

Zprostředkovat dětem dostatečně bohaté prostředí pro poznání a učení se ve všech oblastech (tělo, psychika, sociálně, společnost a svět), v němž si dítě osvojuje žádoucí lidské hodnoty a na základě prostoru pro samostatnost si tak postupně vytváří osobnostní postoje k životu.

Co by si dítě mělo odnést z naší mateřské školy, aneb kompetence dítěte po absolvování naší mateřské školy:

- Umí se chovat k druhým lidem tak, aby jeho chování přinášelo užitek nejen jemu samotnému, ale i ostatním.
- Ocení, když udělá radost druhému člověku.
- Umí pomoci, aniž by očekávalo odměnu.
- Dokáže porozumět citům druhých.

- Respektuje osobní hranice a přání druhých lidí.
- Orientuje se ve společenských normách a pravidlech, umí je aplikovat.
- Dokáže porozumět vlastním emocím a vyrovnat se s nimi.
- Ovládá základní sebeobslužné dovednosti.
- Disponuje základním všeobecným přehledem, rozumí základním souvislostem a je motivované k učení se novým věcem.
- Uvědomuje si hodnotu lidské práce.
- Komunikuje s vrstevníky i dospělými, umí se domluvit.

Úroveň získaných kompetencí je důsledně vázána k individuálním možnostem každého jednotlivého dítěte.

- Montessori mateřská škola v Prachaticích, jak sám název napovídá, je profilovaná na **Montessori styl výuky a přístup k dětem**. V rámci Montessori pohledu na cíle vzdělávání a výchovy dětí vedeme děti k samostatnosti, zdravému sebevědomí, poznávání světa na základě smyslových a praktických zkušeností, poskytujeme připravené prostředí pro věkově smíšenou skupinu podle vývojových potřeb s ohledem na individuální potřeby dětí. To celé probíhá zábavnou formou, převážně hrou, přesto však vzdělávacím a bezpečným způsobem.
- Preferujeme pomůcky a materiály, kde si dítě může samo stanovit obtížnost práce podle svých schopností, ale také podporujeme děti k překonávání osobních hranic a limitů. Důležité pro nás je, aby děti pracovaly na svém osobním optimu. Nepodporujeme soutěžení nebo porovnávání výkonu dětí mezi sebou.
- Dítě v naší třídě není vázáno pouze na didaktické pomůcky uvnitř třídy. **Je kladen důraz i na svět venku**, kde se snažíme s dětmi trávit poměrnou část dne (hromadně, samostatně). Také navštěvujeme muzea, divadlo, centra ekologické výchovy aj.
- **Dítě není námi do žádných aktivit nuceno**. Respektujeme individuální zájem, tempo a stanovení obtížnosti a vhodnými formami podněcujeme děti k dalšímu rozvoji.

Metody a formy vzdělávání

Metody a formy vzdělávání jsou v naší třídě odvozeny především ze **vzdělávacích oblastí Montessori pedagogiky**, která se skládá z pěti oblastí a obsahuje svůj didaktický materiál k tomu určený. Tyto respektují specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce vymezené RVPPV a respektují fyziologické, kognitivní, sociální i emocionální potřeby

předškolních dětí. Níže vypsané aktivity jsou pouhou nabídkou konkrétních okruhů pro činnosti, nejsou jejich vyčerpávajícím výčtem.

➤ Praktický život

- trénink pohybové koordinace a jemné motoriky, osvojování praktických každodenních činností, rukodělné estetické a polytechnické činnosti. Např. přenášení židle a stolu, otevřít a zavřít dveře, nošení předmětů a koberečku, otvírání a zavírání malých předmětů, skládání ubrousků, přesýpání, přelévání,
- péče o vlastní osobu – samostatné převlékání a oblékání – různé druhy zapínání na oděvech, skládání a ukládání oděvů, péče o obuv, zautomatizované činnosti v oblasti hygieny: např. používání kapesníku, mytí rukou, krášlení stolek a další.
- péče o prostředí – utírání prachu, zametání, mytí stolu, leštění, výzdoba a aranžování květin,
- zdvořilostní formy chování – cvičení na zaměřené na vytváření sociálních kontaktů ve společnosti - pozdravit, poděkovat, poprosit, řešení konfliktů, gratulace, stolování a další
- cvičení ticha a konkrétní formy pohybu – kontrola nad svým tělem, chůze po linii, koordinace pohybů, soustředění a ladnost

➤ Smyslová výchova

- zahrnuje aktivity na tříbení a podporu rozvoje zrakového vnímání, sluchového vnímání, čichového vnímání, chuťového vnímání, poznávání geometrických tvarů a těles, hmatového vnímání, vnímání hmotnosti, teploty, tepla a chladu, povrchu. Patří sem výtvarné činnosti a oblast hudby, kde pracujeme se specifickou hudební zvonkohrou, využíváme audiotechniku a hudební nástroje pro hudební doprovod

➤ Jazyková výchova

- v jazykové výchově podporujeme rozvoj řeči, slovní zásoby a běžné komunikace. Připravujeme systematický materiál pro osvojení čtení a psaní, pokud má o tyto činnosti dítě zájem. Pravidelně dětem čteme a dbáme na naši správnou a srozumitelnou komunikaci. Zařazujeme písničky, básničky, říkanky a rytmické hry se slovy.
- podporujeme sluchové rozlišování hláskováním (zvukové hry), zrakové rozlišování obrázků, symbolů, tvarů, písmen. Pracujeme s abecedou ke

skládání slov, sady s předměty a obrázky pro sestavování slov, podporujeme správné držení tužky, používáme kovový materiál pro zvládnutí práce s tužkou, nabízíme dětem aktuální sady karet k rozvoji slovní zásoby, dalšímu čtení slov, opisu slov a pokročilejší materiál pro čtení a opisování podle úrovně a potřeby dětí.

- komunitní kruh – aktivní naslouchání, sdílení, respektování mluvčího, diskuse, prezentace, vypravování, otázky, organizace a plánování další práce, domlouvání dětí mezi sebou; společné sestavování pravidel; respektující komunikace pedagogů s dětmi.

➤ **Matematický materiál**

- připravujeme dětem aktivity pro konkrétní znázornění množství, seznamujeme děti s číselnými a dalšími symboly, propojujeme množství a symboly, představujeme velká čísla do milionu a přechod k abstrakci, znázorňujeme zlomky, poznáváme peníze

➤ **Podpora pohybových dovedností**

- v každodenní činnosti ve třídě mají děti možnost volného, přirozeného pohybu, podporu samostatnosti, koordinace pohybů a rovnováhy – pravidelná chůze po linii, podporu při rozvoji jemné a hrubé motoriky. Další řízený a volný pohyb probíhá v těchto činnostech: pohybové hry ve venkovním prostředí, chůze na vycházkách – překonávání různých terénů a překážek, skákání, běhání, házení, chytání, rytmický pohyb s hudbou, společné pohybové hry, zařazování dětské jógy a relaxačních pohybových prvků, nácvik správného dýchání, pracovní aktivity na zahradě

➤ **Poznáváme svět, tematické celky**

- Jsou zaměřeny na určitá témata, která přinášejí dětem informace a poznávání v oblastech o přírodě, světě a životě lidí na naší planetě, orientace v dopravní výchově, orientace v prostoru a času. Podle aktuálního zájmu dětí, ročního období, dění v přírodě, svátků, zážitkových programů v regionu vybíráme z těchto tematických celků:
 - Rodina
 - Lidské tělo (části těla, orgány, emoce, smysly, vývoj, mimika)
 - Lidé a jejich povolání, výroba

- Člověk a zdravá výživa
- Kalendář (dny v týdnu, roční období, měsíce) a počasí
- Čas v režimu dne
- Kulturní zvyky a svátky
- Člověk a doprava
- Člověk a ochrana přírody, přírodní procesy
- Přírodní zahrada a sezónní činnosti
- Živočichové – jednotlivé druhy, části těla, vývoj
- Rostliny – stromy, byliny, květiny, plody, ovoce a zelenina, životní podmínky rostlin, les
- Planeta Země (voda, vzduch, pevnina)
- Mapy světadíly, státy
- Vesmír, planety

➤ Mezilidské vztahy

- každodenní setkávání dětí v mateřské škole, vzájemná komunikace, společné sdílení různých činností a řešení každodenních situací
- každodenní komunikace dětí s dospělými v mateřské škole
- úzká spolupráce mateřské školy s rodinou dítěte
- vztah učitelů – pedagogů k dětem i k sobě navzájem
- pravidelné návštěvy v Domově matky Vojtěchy (Domov se zvláštním režimem pro osoby s různými druhy demencí, zejména Alzheimerovou chorobou) ve dvouhodinovém rozsahu dvakrát do měsíce,
- úzká spolupráce ZŠ

➤ Koncentrace a vnitřní klid

- práce s elipsou,
- cvičení ticha.

➤ Principy Montessori pedagogiky

- princip věkové heterogenity,
- princip sociální výchovy,
- princip pohybu,
- princip svobody a samostatnosti,
- princip ticha a klidu,

- princip vedení,
- práce s chybou,
- princip normalizace,
- princip připraveného prostředí.

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Naše mateřská škola nabízí dětem bohatou vzdělávací nabídku, respektující integrované vzdělávání vymezené RVPPV. Podporujeme samostatnou práci a výběr dětí v rámci připraveného prostředí a s ohledem na další zájmy a potřeby dítěte, pokud je to pro jeho rozvoj vhodné.

Vzdělávací obsah naší mateřské školy včetně dílčích specifických cílů v jednotlivých oblastech vzdělávání dětí uvádíme formou přehledného grafického znázornění.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA I.	
Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Praktický život</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Smyslový materiál</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Kosmická výchova</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px;">Jazyk</div> </div>
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	
Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).	

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA II.	
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Praktický život</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Principy Montessori pedagogiky</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Smyslový materiál</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Jazyk</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 20px;">Matematika</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px;">Kosmická výchova</div> </div>
Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	
Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).	
Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.	
Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).	
Vytváření základů pro práci s informacemi.	

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA III.	
Sebepojetí, city a vůle	
Dílčí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Principy Montessori pedagogiky</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Kosmická výchova</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Koncentrace a vnitřní klid</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Mezilidské vztahy</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px;">Spolupráce s rodiči</div> </div>
Získání relativní citové samostatnosti.	
Rozvoj schopností sebeovládání.	
Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city prožívat.	
Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.	
Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.	
Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.	

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	
Dílčí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Principy Montessori pedagogiky</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Kosmická výchova</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Koncentrace a vnitřní klid</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px;">Jazyk</div> </div>
Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	
Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).	
Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).	
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.	
Rozvoj kooperativních dovedností.	
Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.	

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Díličí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.	<div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Principy Montessori pedagogiky</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Kosmická výchova</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Koncentrace a vnitřní klid</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Jazyk</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Mezilidské vztahy</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin: 10px 0; width: fit-content;">Spolupráce s rodiči</div>
Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.	
Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.	
Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.	
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.	
Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	
Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat.	
Rozvoj společenského i estetického vkusu.	

DÍTĚ A SVĚT	
Dílčí vzdělávací cíle (RVP)	Způsob naplnění
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center; justify-content: center; gap: 20px;"> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px;">Praktický život</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px;">Principy Montessori pedagogiky</div> <div style="border: 1px solid purple; padding: 5px;">Kosmická výchova</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px;">Jazyk</div> </div>
Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.	
Poznávání jiných kultur.	
Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	
Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.	
Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.	
Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.	
Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.	

Vzdělávací obsah naší mateřské školy je konkretizován v 7 integrovaných blocích, které jsou současně a průběžně naplňovány formou individuálních i společných řízených činností v průběhu celého školního roku a respektují všechny výše uvedené dílčí cíle:

▪ **I. BLOK: Co já všechno dovedu... (Praktický život)**

V průběhu celého školního roku si budou děti rozvíjet a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, jemné a tiché manipulace s předměty, koordinace a kontroly pohybu, koordinace ruky – oka. Dítě se bude učit kontrole chyb, sebeobsluze, péči o prostředí, ale i o druhé prostřednictvím praktických činností, společných i individuálních her, sezónních činností, experimentů, řešením a reflektováním každodenních situací v mateřské škole, vyhodnocováním osobních pokroků atd.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – dítě se učí na základě vlastních zkušeností, osvojuje si nové dovednosti a chápe význam chyb.

Kompetence k řešení problémů – dítě se učí plánovat a hledat efektivní řešení v praktických situacích.

Kompetence pracovní – dítě se učí pečlivost, dokončování činností a vztahu k práci.

▪ **II. BLOK: Vidím, slyším, cítím, chutnám, dotýkám se... (Smyslová výchova)**

V průběhu jednotlivých ročních období budou činnosti zaměřeny na vnímání všemi smysly, rozlišování barev, velikostí, zvuků, vůní, chutí, materiálů, teplot, posilována zraková a sluchová diference, orientace v prostoru, audiomotorická koordinace, vizuomotorika, vnímání sebe i ostatních.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – dítě se učí prostřednictvím smyslového poznávání, experimentování a objevování souvislostí.

Kompetence komunikativní – dítě se učí vyjadřovat, popisovat a sdílet své smyslové vjemy.

Kompetence k řešení problémů – dítě rozvíjí schopnost rozlišování a třídění podnětů, což podporuje logické myšlení.

▪ **III. BLOK: Mluvím, domlouvám se, chci číst a psát... (Jazyková výchova)**

Každodenní život v mateřské škole bude doprovázet vyprávění, sdílení, naslouchání, domlouvání se, setkávání s pohádkami a příběhy, s knížkami, s říkadly, básničkami, rozpočítadly, lidovými zvyky, příslovími a pranostikami. Bude rozvíjena grafomotorika, správné držení tužky a základní mechanismus psaní, který je potřebný pro další vzdělání a rozvoj myšlení. Partnerskou komunikací mezi učitelem a dětmi a dětmi navzájem si děti rozšíří slovní zásobu, naučí se pravidlům povídání ve skupině a řešení problémových situací. Děti se též seznámí se základy angličtiny.

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní – dítě rozvíjí slovní zásobu, učí se naslouchat, sdělovat své myšlenky a chápat pravidla dialogu.

Kompetence k učení – dítě se učí orientovat ve znalostech, slovech a textech, čímž rozvíjí

předčtenářské dovednosti.

Kompetence sociální a personální – dítě se učí respektovat pravidla komunikace ve skupině a spolupracovat s ostatními.

Kompetence k učení - Dítě si osvojuje základy psaní skrze procvičování jemné motoriky a grafomotorických cvičení.

-Rozvíjí schopnost systematické práce a soustředění, což je důležité pro psaní.

-Získává základy předčtenářské a předmatematické gramotnosti, včetně rozpoznávání symbolů a jejich spojení s významem.

▪ **IV. BLOK: Jedna dva tři čtyři pět, prozkoumáme všechno hned... (Matematika)**

Od podzimu do léta bude rozvíjena matematická pregramotnost. Děti se naučí rozlišovat pojmy velikosti a hmotnosti (velký, malý, dlouhý, krátký, lehký, těžký), řadit předměty podle velikosti, tvořit obrysy základních geometrických tvarů a rozpoznávat je. Dítě bude schopno přiřadit předměty dle daného kritéria (barvy, tvaru, velikosti), bude ovládat jednoduché úvahy, úlohy, hádanky. Porozumí časoprostorovým pojmům (dole, nahoře, uvnitř, vně, dříve, později). Dítě si prožije množství (kvantitu), vyjádří množství, spojí si množství se správnými pojmy. Naučí se číst čísla, která potřebuje v desítkové soustavě, naučí se pořadí číslic a symbolů, dokáže spojit množství a symboly, poznat rozdíl.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – dítě objevuje matematické principy skrze manipulaci a vlastní zkušenost.

Kompetence k řešení problémů – dítě se učí chápat vztahy mezi čísly, tvary, velikostmi a hledat logické řešení.

Kompetence pracovní – dítě se učí pracovat systematicky, sledovat postupy a udržovat pořádek v materiálu.

▪ **V. BLOK: Jen si, lidi, všimněte, co je všechno na světě... (Poznáváme svět)**

V průběhu celého roku budou děti v mateřské škole žít v sepětí s přírodou a jejími proměnami od podzimu do léta. Děti se seznámí se znaky ročních období, sezonními pracemi, zvyky, tradicemi jednotlivých ročních období. Bude jim přiblížen i vývoj života na naší planetě, ve vesmíru. Vše v souvislosti s vývojem člověka (lidské tělo) v souladu s prostředím (rostliny, živočichové). Děti budou moci poznat jiné kultury a rysy s ní spojené (rituály, zvyky, obyčeje, hudební materiál, umění aj.).

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – dítě objevuje svět kolem sebe a propojuje nové poznatky se zkušenostmi.

Kompetence občanské – dítě si uvědomuje propojení přírody, kultury a lidského života, učí se chránit prostředí.

Kompetence komunikativní – dítě sdílí své poznatky, klade otázky a učí se formulovat své myšlenky.

▪ **VI. BLOK: Jen si, lidi, všimněte, že nejste sami na světě... (Mezilidské vztahy)**

Děti se v průběhu celého školního roku budou učit životu ve společnosti lidí se všemi jeho pravidly formou hry, spolupráce. Dítě si osvojí základní principy a zásady slušného chování. Bude se učit interakci s druhými (souhlasná, nesouhlasná, navázání kontaktu) a přijímání odpovědnosti za své činy. Dítě se seznámí s obsahem pojmu prosociálního chování a začlenění dětí, dospělých se speciálními potřebami.

Klíčové kompetence:

Kompetence sociální a personální – dítě se učí fungovat ve skupině, respektovat ostatní a pomáhat si.

Kompetence komunikativní – dítě se učí vyjadřovat své pocity a potřeby, učí se domluvit s ostatními.

Kompetence občanské – dítě chápe pravidla slušného chování a význam vzájemného respektu a pomoci.

-dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

-dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

▪ **VII. BLOK: Není kam se hnát, zůstaň chvíli stát ... (Koncentrace a klid)**

Během každého dne v průběhu celého roku bude pozornost zaměřena na rozvoj soustředění, vnitřní a vnější rovnováhy, která se bude přímo projevat na psychické vyrovnanosti dítěte. Dítě se této rovnováhy bude učit koncentrovanou pozorností, chůzí po linii, harmonií a tichem ve třídě, dostatkem času na dokončení činnosti. Dítě bude mít dostatek prostoru věnovat se vnímání vlastního já, vlastní identitě a hledání pravdy.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – dítě se učí vnímat a regulovat své soustředění, vytrvat u činnosti a dotahovat ji do konce.

Kompetence sociální a personální – dítě se učí pracovat se svými emocemi, nalézat vnitřní klid a respektovat prostor druhých.

- dítě se učí pracovat se svými emocemi v kolektivu (např. když ho něco rozruší, učí se zvládat situaci klidně).

-osvojuje si techniku zklidnění a sebeřízení (např. chůze po elipse, soustředění na dech, klidová místa).

Respektuje prostor druhých a učí se vnímat atmosféru v kolektivu.

Kompetence pracovní – dítě si osvojuje schopnost soustředěné práce a dokončování úkolů.

VII. Evaluační systém

Mateřská škola Montessori pravidelně hodnotí a přehodnocuje svou činnost. Této evaluace se účastní děti, rodiče, učitelé, případně paní ředitelka. Cílem evaluace je zajištění kvality a rozvoj školky. Za sběr dat a jeho vyhodnocení zodpovídají učitelé, které se zodpovídají paní ředitelce.

Evaluace probíhá v naší školce těmito způsoby:

- **Evaluace prováděná s dětmi**
 - v průběhu aktivit, po jejich skončení, zpětně, na konci školního roku,
 - různé formy získání informací – rozhovor, diskuse, výtvarné zmapování, volné asociace, práce s mimikou a gestikulací apod.
 - Těší se do školky? Na co nejvíce se těší? Na co se naopak netěší?
 - Co by ve školce změnilo, kdyby mohly?
 - Jak hodnotí stravování? (svačiny, obědy, pitný režim)
 - Co zajímavého se dozvěděly, co je zaujalo? Je něco, co by ještě chtěly vědět?
 - Daří se dodržovat hranice a stanovená pravidla?
- **Evaluace s rodiči**
 - v rámci předání dítěte, pravidelné týdenní zprávy, e-mailová korespondence, společná setkání, dotazník.
 - Těší se děti do školky? Na co nejvíce se těší? Na co se naopak netěší?
 - Jak hodnotí stravování? (svačiny, obědy, pitný režim, cenu obědů, přípravu svačin zajišťované rodiči apod.)
 - Jak dítě hovoří o školce (aktivity, zázemí, kolektiv) doma?
 - Jsou spokojeni s otevírací dobou mateřské školy?
 - Mají zájem o více společných akcí a vzdělávacích seminářů? Jsou pro ně tato setkání zajímavá? Co by ocenili v této oblasti?
 - Mají rodiče nějaké nápady ke zlepšení chodu školky?

- Jak hodnotí přístup a práci učitelů?
- **Evaluace pedagogů**
 - Průběžné sledování vývoje jednotlivých dětí – sdílení názorů mezi učiteli navzájem, vzájemné supervize, informování rodičů.
 - Sledování společného stravování a předání zpětných vazeb rodičům (co dítěti z jídel chutná, zda v daný den jedlo, zda pilo atd.).
 - Zapojování rodičů do společných aktivit (akce, svépomocné skupiny).
 - Průběžný příjem zpětných vazeb ze strany rodičů a veřejnosti.
 - Vyhodnocení aktuální situace a případná změna programu.
 - Otevřené zhodnocení aktivity / dne.
 - Zhodnocení naplňování RVP PV dvakrát ročně a jeho aktualizace.
- **Evaluace pedagoga v rámci školy**
 - V průběhu celého školního roku si učitelé předávají zpětnou vazbu navzájem (rozbor situací, příprava na aktivity, reagování dítěte na učitele aj.).
 - Jednou za půl roku je evaluaci pedagoga ze strany kolegů navzájem vyhrazen prostor pro osobní evaluaci pod moderovanou diskusí ze strany ředitele školy.
 - Evaluace učitelů na základě hospitace a pedagogických rad.
 - V pololetí a na konci školního roku vypracovává pedagogický pracovník písemně sebehodnocení své práce, které předá řediteli školy, a toto hodnocení spolu probírají.
 - Jednou ročně podává ucelenou zpětnou vazbu k jednotlivým učitelům vč. jejich profesního vývoje ředitel školy.
- **Evaluace podmínek pro vzdělávání**
 - Vyhodnocení konkrétní činnosti, výsledků hry jedinců či skupiny provádí učitelky s dětmi průběžně.
 - Podmínky a kvalitu výsledků práce v rámci třídy vyhodnocují učitelky v průběhu celého školního roku.
 - Hodnocení chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj a relativní posun dítěte hodnotí učitelky jednou za čtvrtletí školního roku.
 - Evaluaci jednotlivých integrovaných bloků, jejich průběh a výsledky provádějí učitelky průběžně, nejpozději však jednou za dva měsíce.
 - Kontrolu třídní dokumentace provádí ředitelka školy jedenkrát týdně.

- Kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu provádí ředitelka školy ve spolupráci s pedagogickými pracovníky mateřské školy v rámci čtvrtletních pedagogických porad.
- Věcné a psychosociální podmínky vyhodnocuje ředitelka ve spolupráci s učitelkami průběžně. Přínosná je spoluúčast rodičů, případné ohlasy zvenčí na fungování školy.
- Na závěr školního roku provádí vyhodnocení ŠVP a jeho obsahu učitelky pod dohledem ředitelky školy.
- Na závěr školního roku je učiteli vypracována závěrečná zpráva o průběhu a plnění ŠVP (jednotlivé body), ze kterých vyplývají závěry a opatření do dalšího školního roku.

